

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๑๗/๒๗๙

๗/๗
กบ.๙.๖
๙ ก.พ.๖๔
๑๐.๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1903
รับที่(ยื่นเรื่อง)
วันที่ - 9 ก.พ. 2564 8:50.4

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อพิจารณาเพิ่มเติม
เรื่องที่ ๑๕

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๐๓๔

ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

จัดเข้าวาระ - 9 ก.พ. 2564

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีกระทรวงพาณิชย์เสนอเรื่อง ขออนุมัติดำเนินการตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๔ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดังนี้

๑. อนุมัติดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๔ โดยขอรับการจัดสรรวงเงินงบประมาณเบื้องต้น จำนวน ๔,๖๑๓.๐๔ ล้านบาท จากวงเงิน ๘,๘๐๗.๕๔ ล้านบาท ตามที่คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อดำเนินโครงการฯ ไปพลางก่อน โดยประมาณการงบประมาณที่ต้องใช้จากราคาเป้าหมาย (๔.๐๐ บาท/กก.) หักด้วย ราคาตลาดผลปาล์มทะเลลาย (อัตราน้ำมัน ๑๘%) เฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) เป็นฐานในการคำนวณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ ค่าชดเชยส่วนต่างรายได้ให้แก่เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน วงเงิน ๔,๕๐๐ ล้านบาท ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสำรองจ่ายจากแหล่งเงินทุน

๑.๒ ค่าชดเชยต้นทุนเงินที่อัตราร้อยละ ๒.๒๐ (อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรปัจจุบันที่ร้อยละ ๑.๒๐ + ๑) วงเงิน ๙๙.๐๐ ล้านบาท และค่าบริหารจัดการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการประชุม/ประชาสัมพันธ์ สร้างระบบการตรวจสอบสิทธิและคำนวณเงินโอนประกันรายได้ตามสิทธิ สร้างระบบการโอนเงินประกันรายได้ให้แก่เกษตรกร ค่าดำเนินการโอนเงินประกันรายได้และค่าใช้จ่ายอื่น ในอัตรา ๗ บาทต่อรายเกษตรกร จำนวนเกษตรกร (เบื้องต้น) ๓๗๐,๐๐๐ ราย วงเงิน ๒.๕๙ ล้านบาท

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และปีถัด ๆ ไป ตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป เพื่อรัฐบาลชำระหนี้ค้ำประกันเงินและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินโครงการทั้งหมดภายในระยะเวลา ๔ ปี ปีละ ๑,๒๐๐ ล้านบาท ยกเว้นปีที่ ๔ จ่ายส่วนที่เหลือทั้งหมด

๑.๓ ค่าบริหารจัดการโครงการประกันรายได้ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการค้าภายใน วงเงิน ๑.๔๕ ล้านบาท และวงเงิน ๑๐ ล้านบาท ตามลำดับ ให้ขอปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามโครงการประกันรายได้ตามที่เกิดขึ้นจริง

ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติแล้ว กระทรวงพาณิชย์จะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติวงเงินงบประมาณในส่วนที่เหลือต่อไป

๒. มอบหมายกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ ดำเนินโครงการตามอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ และเจตนารมณ์ของรัฐบาลต่อไป รวมทั้งขอให้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า โครงการดังกล่าวเป็นการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือด้านรายได้ของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันจากปัญหาผลผลิตล้นตลาดและราคาผลผลิตตกต่ำให้สามารถดำรงชีพได้ โดยการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาเป้าหมายกับราคาตลาดอ้างอิงให้แก่เกษตรกร ประกอบกับคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) ได้มีมติเห็นชอบโครงการดังกล่าว ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาอนุมัติในหลักการโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๔,๖๐๐,๘๕๐,๐๐๐ บาท (สี่พันหกร้อยล้านแปดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) สำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นและเป็นภาระงบประมาณ ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามผลการดำเนินงานจริงตามความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป สำหรับค่าบริหารจัดการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้คงอัตรา ๕ บาทต่อรายเกษตรกร และค่าใช้จ่ายบริหารจัดการโครงการประกันรายได้ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่จะเกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เห็นควรให้

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หรือโอนงบประมาณรายจ่าย หรือโอนเงินจัดสรร หรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร แล้วแต่กรณี ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ การดำเนินโครงการดังกล่าว มีผลทำให้รัฐต้องชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ของหน่วยงานของรัฐ ตามนัยมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเห็นสมควรให้เป็นไปตามความเห็น ของกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ สำนักงบประมาณมีข้อสังเกตเพิ่มเติมประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. การดำเนินการประกันรายได้จะก่อให้เกิดภาระงบประมาณจำนวนมากในอนาคต จึงเห็นสมควรให้มีการพิจารณาแนวทางกำหนดราคาประกันรายได้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อมิให้มีส่วนต่างของต้นทุนการผลิตที่สูงเกินความจำเป็น เนื่องจากเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร และจะต้องคำนึงถึงศักยภาพและความสามารถของภาครัฐที่ต้องรับภาระงบประมาณทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งอยู่ในกรอบสัดส่วนวงเงินตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังภาครัฐ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. สำหรับการช่วยเหลือตามโครงการดังกล่าว เนื่องจากมีเกษตรกรขึ้นทะเบียนและมีพื้นที่ สวนปาล์มเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการฯ ในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ จึงเห็นควรให้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดให้มีระบบหรือกลไกในการตรวจสอบ ที่มีมาตรฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนอย่างชัดเจน อาทิเช่น การลงทะเบียน จำนวนเกษตรกร ผลผลิตต่อไร่ การจัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงิน ความเสี่ยงและความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ตลอดจนจัดให้มีระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการดำเนินการต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับการประกันรายได้ที่เหมาะสมและยั่งยืนต่อไป

๓. เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีมาตรการหรือกลไกเพื่อช่วยเกษตรกรชาวสวนปาล์มให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณมากและคุณภาพสูง ใช้ต้นทุนต่ำไม่ขาดทุน และการปลูกปาล์มตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning) และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของตลาด โดยในช่วงเปลี่ยนผ่านและระยะยาวควรเร่งดำเนินการ ลดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน โดยการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูก การปลูกพืชเสริมหรือประกอบอาชีพอื่น ตลอดจนการกำหนดมาตรการให้ภาคเอกชนรับซื้อปาล์มน้ำมันจากเกษตรกรในพื้นที่ปลูกปาล์มที่ชอบด้วยกฎหมาย เท่านั้น รวมทั้งการพิจารณาถึงผลกระทบต่อราคาตลาดในประเทศที่อาจมีแนวโน้มลดต่ำจากราคารับซื้อปาล์มดิบ ที่ไม่สอดคล้องกับราคาตลาดโลก เพื่อให้คณะกรรมการบริหารโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวน ปาล์มน้ำมันพิจารณากำหนดราคาตลาดอ้างอิงและราคาเป้าหมายอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยไม่ทำให้เกิดส่วนต่างของราคาที่รัฐต้องเข้าไปช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้น

๔. โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว เห็นควรต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการดำเนินการ เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ สำหรับการจัดการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประกันรายได้ที่เหมาะสมและยั่งยืนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๑

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๑๘๗

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๕๐